

Izhaja, izvenredni ponedeljek, vsak dan. Izdajatelj: sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopolnili: uradno. Naložnik: Anton Gerbec. — Lastnik: Marko V. V. Tiskarna Edinosa. Razširjena znaša za mesec L. 7.—, 3 mesece L. 15.—, pol leta L. 32.— in celo leto L. 60.— Za inozemstvo mesečno 4 lire več. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Gluhonema uprava

Znano je, da pri gluhomemih telesni nedostatek čisto neugodno vpliva tudi na njihov duševni ustroj. Gluhonemec vidi, kako se ljudje okoli njega razgovarjajo, gestikulirajo, se razburjajo, ali šaljivo in se smejejo. Ker pa ne sliši in ne ve, kaj in o čem govorijo ljudje, sumi, da govorijo o njem, da se radi njega razburjajo, ali da se njemu posmehujejo. To ga ozlovlja. In ker tudi govoriti ne more in ne more dati odduska svojem razpoloženju — mu to je bolj grenki čustva.

Zato je gluhonemec čisto mračen, nezaupljiv, nestrpen, ako ne celo hudoben — v pravo nadlego svoji okolici.

Nekak tak gluhonemec je tudi naša javna uprava v Julijski Krajini napram našemu narodu. Tvoj osvetljeni trditelj s par zgledi. Upravo tvoji osebi, ki je v njeni službi: višji in nižji uradniki in drugo podrejeno in izvrševalno osebo, ki mora biti v stikih z ljudstvom, ker drugače sploh ne more vršiti svoje naloge. Vzemimo na pr. varnostne organe! Na vasi stoji družba veselih fantov. Razgovarjajo se, šalijo, smejejo. Mimo prihaja orožnik. Očesa fantov se morda uprejo vanj. Ker je revež tujec med ljudstvom, si takoj domislija, da se njemu smejejo, da ga zasmejujejo. Pristopi k njim jezno in jih zove na odgovor, v jeziku, ki ga oni ne poznajo. Če bi razumel njihov jezik, bi se stvar takoj povoljno pojasnila in ne bi bilo nikakih neprijetnih posledic, ne za ljudstvo, ne zanj samega. Ker pa je gluhonemec v vasi, to je, gluhi za jezik ljudi, da ne sliši, kaj oni govorijo; in pa nem, to je, ker jim ne more govoriti, da bi ga prav razumeli: nastajajo nesporazumjenja. In če so fantje na vasi nekoliko bolj živahne naravi v razgovoru, si tolnači on to kot nasprotstvo ali celo kot upornost ter sluti sovražno namene. V svoji službeni gorečnosti smatra potem za svojo dolžnost, da stori, kakor mu za take slučaje vlevajo njegovi predpisi. Sledijo ovadbe, ali aretacije, ki imajo čisto svoj žalostni epilog celo v sodni dvorani. Nešteto takih primerov bi mogli navesti iz teh štirih let od zasedbe sem, ko so naši ljudje brez vsakega res upravičenega razloga prišli v nesrečo in tudi varnostni organ sam čisto v neprijetnosti. V največ slučajih vsega tega ne bi bilo, če ne bi bil varnostni organ gluhonemec, to je: če bi razumel jezik ljudstva in če bi to razumelo njega. V tem slučaju bi tudi ne bil tako nezaupljiv in ne bi krivo sodil ljudstva. Nadaljna huda posledica pa je v tem, da kaka taka afera ni odpravljena s obzora kakega posameznika, marveč postaja vsa uprava nezaupljiva napram

ljudstvu, ker temu poslednjemu ne daje nikake vere, marveč veruje brezpogojno le svojemu podrejenemu organu, ki pa — kakor rečeno — sam krivo presoja dogodke in njih vzroke. In podlagi takih poročil si ustvarja upravo krivo sodbo o našem ljudstvu, o njegovem razpoloženju in njegovih nakanah. In tej krivi sodbi primerno ureja vse svoje postopanje napram našemu ljudstvu. Ta nezaupljivost uprave napram ljudstvu in iz nje izvirajoči zgrešeni ukrepi izživljajo seveda »razpoloženja«, ki tako silno ozlovljajo isto upravo, kar jo zopet zavaja, da še bolj nepremišljeno nateza svojo vrvo.

Upravni uradnik sedi v svojem uradu, rešuje spise in sprejema stranke. In zopet je gluhonemec tudi on. Ne razume stranke in ji ne more govoriti. Istotako ne razume stranka njega. In če pomislimo, da mora upravni uradnik reševati čisto kočljive in zapletene stvari, ki se dotikajo občutnih gmotnih interesov prebivalstva, potem si lahko mislimo, kako je tak uradnik, ki ne more neposredno govoriti z ljudstvom in dobivati potrebnih pojasnil od njega samega, v večni nevarnosti, da bo njegova rešitev krivična. Če se pa potem oglašajo nepravilne sodbe o upravi, si gospodje to zopet krivo tolnačijo kot — upornost, ki jo je treba držati na udi z vso strogostjo. In zopet mora naš prebivalstvo, ki je opravičeno ozlovljeno, ker ne nahaja pri upravi potrebne zaščite in varnosti svojih različnih gmotnih in etičnih interesov, drago plačevati ta nedostatek pri upravi sami: ne le s škodo, ampak tudi na svoji politični svobodi, na svojih narodnih pravicah in svojih kulturnih dobrinah. To so znana in neutajljiva dejstva.

Zato kličemo činiteljem, ki določajo smernice upravi v naši Julijski Krajini, vnovič: ni dovolj, da je upravni uradnik strokovno še tako usposobljen in naj ima pri tem tudi najboljšo voljo za objektivno poslovanje — dasi bi tudi v tem pogledu mogli reči marsikaj neprijetnega. Kajti, poleg te strokovne usposobljenosti je uradniku neizogibno potrebna tudi usposobljenost za neposredno občevarje s prebivalstvom! Ako hočemo, da bo upravni aparat neoporečno posloval, da bo zadoščal svoji nalogi, da bo res pospeševalec in varuh koristi prebivalstva ter da bo pravičen v svoji sodbi o našem ljudstvu in njegovem razpoloženju: morajo vsi njegovi organi poznati jezik ljudstva! Gluhonema uprava, uprava, ki ne more slišati — razumeti — ljudstva in govoriti z njim neposredno, ne more biti nikoli na višini svoje naloge.

Italija

Mussolini odklanja sodelovanje z ljudsko stranko — Začenja se odprt boj

RIM, 24. Sklep kongresa ljudske stranke v Turinu je naredil jez med fašizmom in ljudsko stranko, oziroma med Mussolinijem in don Sturzo, ki je bil visokega, nego je bil doslej. Don Sturzo se je pokazal moža, ki se Mussolinija boji, a mu vsa njegova minulost in ugled, ki ga uživa v javnem življenju ne dovoljujeta, da bi se mu vdal brezpogojno. Poizkušal je rešiti ne-ljubo zadevo s kompromisom: fašistovska in ljudska stranka naj bi si razdelili vladno v Italiji. Don Sturzo je hotel krotko izvelič svojo stranko iz »ovčjaka«, kamor jo je zaprl Mussolini z ostalimi ustavnimi strankami vred. Toda zadel je ob odpor. Komaj je bila sprejeta znana resolucija v Turinu, s katero se ljudska stranka izjavlja pripravljeno sodelovati s fašisti, zahteva pa gotovo avtonomijo, to je pravico do lastne sodbe, so-že ministri ljudske stranke, ki so v Mussolinijevi vladi, dobili od Mussolinija poziv, da se odkrito izrazijo, ali se strinjajo s turinskimi sklepi. Sklica-na je bila nato parlamentarna skupina ljudske stranke, katere so se udeležili tudi ministri. Cavazzoni in podtajnik Milani in Gronchi, in ki je po dolgi razpravi sprejela to-le resolucijo, predloženo od vodstva ljudske stranke: »Parlamentarna skupina ljudske stranke je politično poročilo o kongresu v Turinu in o političnem položaju in poudarja, da odobritev sodelovanja ljudske stranke v sedanjih vladi vključuje odobritev delovanja vlade, posebno v kolikor gre za njene smernice z ozirom na duševne vrednote naroda, ki so v neločljivi vezi s krščansko moralno in tradicijo, in v kolikor gre za vladne izdatne napore, da osmeri državo nasproti obnovitvi, po kateri hrepeni večina Italijanov.

Parlamentarna skupina ljudske stranke ugotavlja nadalje, da se bo morala država boriti še z izrednimi težavami, ki bodo tim lažje premagane, čim bolj bo obnovilo delo vladnega predsednika podprto od vseh zdravih moči, ki bodo znale postaviti nad strankarske koristi državne potrebe. S tega stališča namerava parlamentarna skupina ljudske stranke presojati tudi vprašanje volilne reforme in je spravi v sklad z višjimi potrebami države.

Parlamentarna skupina ljudske stranke izraža ponovno vladi zaupanje, katero mu je izrazila z glasovanjem za pohomo, tako da bo sodelovanje ljudske stranke z vlado, kakor doslej, navdahnjeno s popolno lojalnostjo nasproti predsedniku vlade in zvestobo nasproti stranki in skladu z nje-

nimi cilji in zavedajo se svojega katoličanstva in italijanstva.

Zanimivo je, da je bila resolucija poslanca Toviniya, s katero se je izražalo ministrskemu predsedniku brezpogojno zaupanje, odklonjena z vsemi glasovi proti 5, dočim je bila resolucija, predložena od strankinega vodstva, sprejeta s 70 glasovi proti enemu (Toviniyu). Pristaši leve struje v stranki so se vzdržali glasovanja. To resolucijo je sporočil minister Cavazzoni ministrskemu predsedniku, kateri pa je zahteval tudi natančno poročilo o... poteku razprave pred glasovanjem. No iz te razprave je jasno razvidno, da se tudi parlamentarna skupina ljudske stranke strinja s sklepi turinskega kongresa: don Sturzo je zmagal tam in tukaj in ima še vedno sklenjene vrste za seboj.

Ministrski predsednik je dobil odgovor že v petek, odgovoril pa je s svoje strani se-le v ponedeljek, in sicer tako, kakor se splošno — ni pričakovalo. Poslal je ministru Cavazzoni to-le pismo: »Dragi Cavazzoni! Pomembne cerimonije teh dni Ti pojasnjujejo mojo zamudo z odgovorom na Tvoje pismo in s proučitvijo resolucije, ki jo je sprejela skupina ljudske stranke. Če bi bili sedaj nekdanji časi, to je, če bi bila moja vlada rezultat ene navadnih in tradicionalnih parlamentarnih kriz, bi me bila lahko resolucija, ki jo je sprejela Tvoja skupina, na kak način zadovoljila. Danes ne, in Ti lahko razumeš, kaj mi pomeni, da se mi ne izplača pripravljati na naporno delo tolmačenja resolucije, za katero so glasovali najbolj vneti elementi leve. Zahteval sem pojasnilo, nahajam se pa pred precej zavito listino, ki ne izpreminja podlage turinskega kongresa, ki je po pričanju poslancev ljudske stranke, kateri so se ga udeležili, bistveno protifašistovska. Zahvaljujem se Tebi in Tvojim kolegom za Vaše dosedanje delovanje in solidarnost, ki ste mi jo do danes izkazovali in sprejemali Tvojo in njihovo demisijsko. Pristrice pozdravljen. Podpisan: Mussolini.

Spor med fašistovsko in ljudsko stranko je prišel torej v odločilno stopnjo. Don Sturzo se je doslej posrečilo preprečiti, da bi Mussolini zabil klin v ljudsko stranko, ker ima pač »fašistovska« ljudska stranka, takozvana »Narodna katoliška stranka« doslej premočeno pristavev, da bi mogla uspešno povzročiti razkol v stari ljudski stranki, toda, kakor se zdi, odslej bo ljudska stranka, tudi s silo, potisnjena v ozadje.

Poljski novinarji pri kralju

RIM, 24. Davi ob 9. uri so bili poljski novinarji sprejeti od kralja v Kvirinaku

Kralj je v prisrčnem pogovoru z njimi kazal izredno zanimanje za politična, gospodarska in socialna vprašanja Poljske ter spoznal tudi med časniki prvega organizatorja poljskih legij v Italiji, poslanca Zamorskega. Nocoj odpotujejo poljski novinarji v Genovo, Milano, Benetke in Trst, kjer se jim pripravljajo slavnostni sprejemi.

Razpustitev laija v Arezzu

AREZZO, 24. Na večeršnjem sestanku tukajšnjih fašistov je bila sprejeta resolucija za morebitno prenosno aretinskega fašja v samostojno združenje, ki bi pa i v nadalje ostalo v službi Mussolinija in države. Radi tega je izredni komisar razpustil tukajšnji fašjo, kar je povzročilo med fašisti splošno razburjenje. Aretirani so bili štirje fašisti.

Središče senusa zaseno v Cirenai

RIM, 24. Večraj zjutraj so italijanske čete po tridnevni boji zasedle Agedabijo, sedež senuskega emirja, ki je pred prodirajočimi zmagovalci zbežal v Egipt.

Jugoslavija

Pašičeve informativne konference z Davidovićem in Lazićem — Politika debata v radikalnem klubu

BELGRAD, 23. G. Pašić je večraj dopoldne pozval šefa demokratske stranke G. Davidovića na sestanek, ki se je vršil ob 10. in trajal nad 1 uro. G. Pašić je šefa demokratske stranke naznanil vsebino mandata. V splošnih črtah sta oba voditelja izmenjala misli o načinu rešitve parlamentarne krize. Sestanek je bil v bistvu samo informativnega značaja. G. Davidović je vzel na znanje ponudbo za vstop v koalicio. G. Davidović je dalje izjavil, da bi bila demokratska stranka pripravljena sprejeti koalicio pod gotovimi pogoji, ki jih tekom današnjega dneva stavi in sprejme demokratski klub. Se danes dopoldne sporoči G. Davidović klubu o konferenci s Pašićem, na kar sledi definitiven odgovor G. Pašiću. Zanimivo je, da se pripravi, da ne kateri demokracije zahtevajo — in to je G. Davidović tudi izjavil G. Pašiću — da bodi ta poslovna vlada obenem tudi volitvena vlada.

Nacionalni zemljoradniški klub Vojislav Lazić je bil večraj dopoldne na daljši konferenci pri G. Pašiću. Tudi ta sestanek je bil informativni. G. Lazić je izjavil, da se bo definitivno stališče njegove stranke preciziralo na seji glavnega odbora, ki je imel večraj dopoldne važno debato o nadaljnjih taktiki stranke in kakšna pooblastila se ima izročiti stranki in zastopnikom v parlamentu. Tudi zemljoradniški odgovor G. Pašiću tekom današnjega dneva, na kar je pričakovati, da se prične zaključena pogajanja za sporazum v koalicio.

Važna in za razmišljanje situacije značilna politična debata je šele večraj pričela v radikalnem klubu. Ta klub je večraj imel dopoldne in popoldne dolgotrajno sejo. Pri dopoldanski seji je klub razpravljal razna gospodarska in socialna vprašanja, bila je živahna debata o prehrani pasivnih kmetov. Na popoldanski seji, ko je Pašić naznanil svoje razgovore z demokracijo in zemljoradniki, pa je pričela velika politična debata o temeljitem vprašanju, o obnovi koalicije z demokracijo. Klub v oficijelni formi se ni do večraj razpravljal o tem vprašanju. Seja je bila odprta ob 16. G. Pašić je klubu poročal o svoji misli, da mu je poverjena od kralja naloga sestaviti poslovno koaliciojsko vladno na temeljih vidovodnega ustave. Nova koaliciojska vlada ima v državni politiki izvesti popolno notranjo konsolidacijo. V svojem kratkem govoru je G. Pašić dalje tudi naglasil nujno potrebo rednega in pozitivnega dela. Aludiral pa je tudi na to, da bi on ne bi videl, da bi bil v parlamentarnem delu kot še vladne v neprestani odvisnosti od Radice oz. njegovih zavotnikov. Iz te izjave so radikalni poslanci v klubu dobili vtis, da Pašić ni protiven koalicio z demokracijo. Takoj je bila odprta daljša politična debata, ki je za razmere v radikalnem klubu zelo značilna. Kakor je vaš dopisnik iz radikalnih poslanskih krogov informiran, se je veliko število radikalnih poslancev izreкло za homogeno radikalno vladno. Poslanci Jovan Cirković, koji in Mihajlo Vranković so se izrekli v svojih govorih proti zvezi z demokracijo. Ta močna struja smatra, da so bile dosedanje koaliciojske vlade za državo največja škoda, da so take vlade mnogo pripomogle k današnji neurejenosti in razdrapanosti in da bo enake rezultate donesala državi vsaka bodoča koaliciojska vlada. Ta struja navaja kot razlog dalje, da je državna in notranja konsolidacija le mogoča s pomočjo homogene vlade. Notranje politične razmere se morajo izboljšati, toda vprašanje je, če bo koaliciojska vlada v položaju prispevati h konsolidaciji razmer. Po mnenju teh poslancev bo živela homogeno radikalna vlada veliko večje zaupanje med narodom in sedanja parlamentarna situacija jo dopušta. Ta struja dalje navaja, če bi Radica hotel priti v Belgrad, lahko pride, toda mora prisesti, a to bi značilo velik politični uspeh.

Po končani debati je radikalni klub dal G. Pašiću pooblastilo, da lahko še nadalje vodi razgovore s parlamentarnimi skupinami, toda klub si je pridržal izrecno pravico, da razgovore z demokracijo končno sam definitivno odloži.

Radikalna struja je prepričana, da Pašić ne bo mogel obnoviti koalicije, na kar bo primoran kroni vrniti mandat ter kralja zaprositi za mandat v svrhu sestave homogene radikalne vlade. Tako računajo radikalni krogi, silitne upe goje tudi revizionisti. Kakor je videti, parlamentarna kriza ne bo še tako hitro rešena.

Otvoritev zagrebškega vzorčnega sejma

ZAGREB, 23. Večraj ob 10. dopoldne je bil ob mnogostevilni udeležbi odprt drugi spomladanski vzorčni sejem v Zagrebu. Oficijelni otvoritvi so prisostvovali zastopniki centralne vlade, pokrajinske vlade, zastopniki trgovskih korporacij iz Slovenije, med drugimi predsednik ljubljanskega veleposlana G. Fran Bonac, dalje zastopniki trgovskih korporacij in organizacij iz Hrvaške in iz Srbije ter ostalih pokrajin. Med drugimi so bili pri otvoritvi navzoči pokrajinski namestnik dr. Čimic in zastopnik pokrajinskega ministra vojne in mornari-

ce podpolkovnik Gjurčić in zastopnik ministra trgovine in industrije Bosanac. Sejo je otvoril njegov predsednik G. Ratković.

Otvoritvi je prisostvoval tudi konzularni zbor, v katerega imenu je pozdravil sejem dekan, čehoslovski konzul Oton Para.

Ker je bilo krasno vreme, je bila prvi dan udeležba zelo velika. Prostor za letošnji sejem se je nekoliko razširil. Korporativno so sejem posetili belgradski člani Udruženja izvoznikov kraljevine SHS. Na sejmju je svoje izdelke izlozilo 720 trdk, lansko leto 650. Od inozemcev imajo Francozi 100 izloz, Avstrija 50, Čehoslovaka 26, Nemčija 20, dve švedski trdk, 2 italijanski, 5 angleški, 1 romunska in 1 ameriška.

Čehoslovaška

Prisiljena likvidacija banke »Bohemia«

PRAGA, 24. Upravni svet banke »Bohemia« je prejel od finančnega ministrstva nalog, da skliče občni zbor delničarjev, ki bo imel izvoliti likvidatorje banke. Če ta nalog ne bo izvršen, bo ministrstvo samo izvedlo likvidacijo. (Op. ur. Kakor znano, je omenjena banka pred kratkim zaprosila za moratorij. Finančno ministrstvo je uvedlo strogo preiskavo; posledica te preiskave je gornji nalog; razen tega se bo proti predsedniku upravnega sveta, posl. Kubiček-u, kazensko postopalo. Iz neuradnega vira smo zvedeli, da znaša primanjkljaj banke približno 130 milijonov.

Konec čehoslovaške potrpežljivosti napram Ogrski

PRAGA, 24. »Česke Slovo« poroča: Ne-pretrgani napadi ogrske finančne straže na čehoslovaško, ki so zahtevali v zadnjih 16 mesecih devet človeških žrtv, čehoslovaških stražnikov ubitih od ogrske straže, so povzročili ostre protiukrepe s strani čehoslovaške vlade. Po umoru finančnega stražnika Sedlačka je napravila praška vlada primerne korake v Budimpešti, da doseže zadoščenje. Ogrska vlada pa je v odgovor na to razširila vest po svetu, da so bili Čehoslovaki napadalci. Ker potemtakem, praška vlada ni nalezela v Budimpešti na niti najmanjšo dobro voljo, je izdala ukaz, da mora tekom 24 ur zapustiti čehoslovaško ozemlje 64 najhujših ogrskih magnatov. Tisk pozdravlja to rešitev z zadoščenjem izjavljajoč, da se z Ogrsko že ne mora drugače postopati.

Rusija

Komunistični kongres v Moskvi — Večina za Trockega proti Krasinu

MOSKVA, 24. V svojem sklepnem govoru na komunističnem kongresu je Zinovjev ugotovil soglasnost vseh delegatov v mednarodni politiki. Povdarjal je, da se je gospodarski položaj izboljšal in se izjavil proti predlogu Krasina, naj bi se postavili tehnični elementi proti političnim elementom v stranki. V resoluciji, ki je bila odobrena soglasno, se jemlje na znanje in odobrava delovanje centralnega odbora, se določa neizpremenljivost monopola vnanje trgovine; povdarja potreba izvažanja žita. Razen tega se zahtevajo strnitev zveze med kmeti in delavci, večja pozornost za gospodarska vprašanja in reorganizacija inspektorata delavcev in kmetov na podlagi najtesnejšega sodelovanja s strankinimi organi. V resoluciji se tudi zahteva ojačenje rdeče vojske, ker nevarnost posredovanja z orožjem da ni še končana.

Kongres je odobril brez pripomb Buharinovo poročilo o tretji internacionali.

Na Krasinovo pripombo glede udeležbe tujega kapitala pri ruskem državnem življenju je Trocki izjavil, da sicer ne zanika važnosti tega faktorja, da pa Rusija lahko čaka bolj primerne časa, ko se bo lažje pogajati s kapitalisti. Trockijevo izvajanje je bilo odobreno soglasno.

Eden največjih belgijskih industrijalcev v Ukrajini

MOSKVA, 24. V Harkov je prispel eden največjih belgijskih industrijalcev, da bi vzpostavil redne trgovske odnose med Belgijo in Ukrajino. V misli, ki spremlja belgijskega industrijalca, se nahaja tudi francoska skupina.

Kovanje srebrnega denarja v Rusiji

MOSKVA, 24. Komisar za finance je ukrenil potrebno za kovanje srebrnega denarja. Kovali se bodo rublji in novci po 20, 15 in 10 kopejk.

Poljska

Neresnične nemške vesti o poljskih vojnih namelih proti Nemčiji

VARŠAVA, 24. Nemško časopisje je v zadnjem času ponovno govorilo o nevarnosti, da Poljska začne z vojaško akcijo proti Nemčiji v Gornji Šleziji. Po nekaterih nemških listih se ta akcija pričakuje vsak hip in nekoliko bivših gornješlezjskih vstajev da je že napadlo nemške obmejne oddelke.

Po oficijalnih poljskih izjavah so vesti o teh incidentih povsem izmišljene. V Gornji Šleziji vlada popoln mir. Prebivalstvo obeh narodnosti se je totilo mirnega dela. Tudi vest o sodelovanju Poljske s Francijo zaradi pritiska na Nemčijo z ozirom na ruško vprašanje je povsem neutemeljena.

Poljska in čehoslovaška — Poljski tisk za sporazum z Rusijo

VARŠAVA, 24. Po določitvi vzhodnih mej Poljske se tisk zelo obširno bavi s smernicami poljske zunanje politike in zahteva tudi za Poljsko prostor v francosko-romunski zvezi. Pogostoma se pa v teh

dneh ponavljajo glasovi o čehoslovaško-poljskem sporazumu. Na političnih shodih se povsod ponavlja potreba tega sporazuma, ki bo edino omogočil Poljski, da bo lahko kljubovala morebitnim napadom Nemčije. Nič manjšega pomena je tudi sprijaznenje Poljske z Rusijo in je v zadnjih časih tudi poljska vlada obrnila svojo pozornost temu vprašanju.

Bolgarska

Volilna zmagaja zemljoradnikov

SOFIJA, 24. Večraj so se izvršile volitve v državni zbor. Po triumfalnih volilnih shodih na deželi se je Stambulinski povrnil v Sofijo. Po prvih poročilih se lahko sklepa, da je vlada na volitvah izvojevala sijajno zmago, ko je bilo od 246 poslancev izvoljenih nad 200 kandidatov kmetske stranke. Komunisti in opozicija sploh so v glavnem mestu popolnoma propadli.

Francija

Pokrajinski zbori za energično politiko v ruhrski kotlini

PARIZ, 24. Po vsej Franciji so se otvorila zasedanja pokrajinskih zborov. Sprejete so bile resolucije, ki izrekajo vladi popolno zaupanje, odobravajo njeno zunanjo politiko ter izrekajo splošno željo za energično politiko Francije v ruhrski kotlini, dokler ne bo Nemčija plačala škode, ki jo je sama povzročila.

Konferenca v Lausanni

Začetek konference v Lausanni po treh mesecih odmora — Amerika priznata na poteku pogajanj — Rusija odsotna

LAUSANNE, 24. Po treh mesecih so se zopet zbrali v Lausanni zastopniki zavezniških držav in nove Turčije. Konferenca se je bila prekinila dne 4. februarja v taki napetosti, da se je zdelo, da bo vsak hip zopet izbruhnil požar na bližnjem vzhodu. Govorilo se je že o turskem pohodu na Balkan, o ruskih divizijah ob romunski meji, o — novi evropski vojni, ki bo vzplamela še strašnejše, še bolj krvava nego je bila zadnja, ki je spravila Evropo na rob prepada. Število angleških vojnih ladij pred Carigradom se je pomnožilo kar čez noč, balkanske države so dvignile pozornost glavo, Francija se je začela pripravljati za vsak slučaj. Minuli pa so skoraj trije meseci, in namesto nove vojne imamo novo konferenco — brez Rusije. Toda Turčija se nahaja vkljub okrepitvi Grčije in vkljub odsotnosti Rusije vendar v vsaj tako ugodnem položaju kakor pred tremi meseci, katere je porabila za notranjo organizacijo in za reorganizacijo svoje vojske. Brez dvoma je, da bo Turčija začela v primeren času zopet rožljati z mečem, kateremu bo skušala dati še večji povdarek Rusija, toda tega rožljanja ne bo vzel nihče tako resno, kakor rožljanje... z denarjem. Franciji in Angliji ne bo šlo na tej novi konferenci v prvi vrsti za teritorialna vprašanja, katere so več ali manj že rešena po volji Anglije, ki si je, vsaj začasno, zagotovila možnost neoviranega prehoda v Črno morje. Ententa je izjavila, da smatra teritorialna vprašanja za rešena in da se bo razpravljalo na novi konferenci smo o gospodarskih in juridičnih vprašanjih, in Turčija je nato pristala, predvidevajoč, da bo že prišel čas, ko bo lahko izsilila tudi razpravo o vprašanjih, ki niso na dnevnem redu. In upravičeno, kajti prišla je s seboj v Lausanno »aduta«, ki se imenuje — »koncesije Chester«. To je »aduta«, katerega se Anglija in Francija najbolj bojata in ki jih združuje v njunem sedanjem boju za gospodarsko nadvlado v Turčiji.

Kaj je ta »koncesija Chester«? Gre za pogodbo, že odobreno in angorski narodni skupščini, s katero Turčija dovoljuje ameriški družbi, katere zastopniki so Chester, Clayton in Komey, vse same »težke« osebe, zgradbo 4.385 km železniške proge v Anatoliji in zgradbo pristanišč v Jurum-taliku in Samsunu. Z delom, ki bi se moralo končati v 18 letih, bi se moralo začeti že tekom 6 mesecev. Ameriška družba bi razen tega imela pravico do izkoriščanja rudnikov v zoni 20 km na levo in na desno nove železniške proge. Železniška proga bi prišla v Črno morje v Trapezuntu in Samsunu in bi zvezala Angoro tudi z Erzerumom in Mosul direktno s Črnim morjem. Končno bi tudi ta ameriška družba izpremenila Angoro v velemost.

Sklenitev te pogodbe je, seveda, povzročila v Franciji in Angliji silno razburjenje, ki je imelo za posledice odločne proteste, posebno s strani Francije, katere trdi, da ima ona pravico do te koncesije na podlagi dogovorov iz l. 1914. in da je Turčija dobila na ta račun že 460 milijonov frankov. Turčija pa trdi, da je vojna razveljavila vse prejšnje dogovore.

Sprčo takega položaja niso predvidevaja glede poteka konference prav nič optimistični. Gotovo je, da bo hotela Amerika tudi izpregovoriti svojo besedo na tej konferenci, negotovo pa je, kaj poreče Rusija. Turčija je na vsak način indirektno dobila na svojo stran Ameriko.

Prvi koraki na novem zasedanju lausanske konference

LONDON, 24. V soboto zvečer je prišla v Lausanno turška delegacija. V nedeljo so odšli še angleški in francoski zastopniki. Po privatnih pogovorih med zavezniškimi delegacijami in glavnih dele-

gatoz z Izmet pašo je bila davi obdržana uradna splošna seja, katere so se udeležili tudi zastopniki Amerike, Grčije, Jugoslavije in Rumunije. Tu se je določil načrt za delovanje konferencie in so se ustanovili tri odseki, prvi za splošna politična vprašanja in kapitulacije, drugi za finančne in tretji za gospodarske zadeve.

Danska

Sklenitev dansko - ruske pogodbe
KOPENHAGEN, 24. Včeraj je bila podpisana začasna pogodba med Rusijo in Dansko, ki ureja dejansko že obstoječe odnose med obema državama. Tudi bodo smeli na podlagi te pogodbe danski državljani prevzemati industrijska podjetja v Rusiji, ne da bi bili pri tem izpostavljeni nasilnim razlastitvam njihovih premoženj s strani sovjetske vlade. Vprašanje o izročitvi zaplenjenih premoženj Dancv v Rusiji se je skrbno proučevalo, a se ni prišlo tozadevno do nikakih sklepov.

Nemčija

Nova nemška protestna nota — Vtisek Poincaréjevega govora
BERLIN, 24. Nemška vlada je poslala vladam v Londonu, Parizu in Bruxellesu noto, v kateri protestira proti odpravi državnega komisariata za Porenje, zasedeno po medzvezniški komisiji za Porenje. Nota pravi nadalje, da prebivalstvo, oropano svojih pravic, prisiljeno vsled odprave tiska in svobodnega sestajanja na molk in pritiskano od brezprimernega terorja.

DNEVNE VESTI

Spremembe sodnijskih področij. Uradni list z dne 19. t. m. prinaša kr. odlok 24. marca 1923 št. 601, kateri vsebuje sedem sprememb tistih, ki so sodnijskih okrožij: Kasacijski dvori v Firencih, Neapolju, Palermu in Turinu so odpravljeni. Kasacijski dvor v Rimu bo izvrševal vse posle odpravljenih kasacijskih dvorov ter se bo imenoval kasacijski dvor kraljevine (Corte di cassazione del Regno). Tržaški prizivni zbor bo obsegal sledeče zbornice: Gorica, Koper, Pula, Trst, Zadar. Ko bodo zakoni izenačeni pride k tem še Videm, Posamezne zbornice sodnije (tribunali) bodo obsegale sledeče preture: Koper: Bistrica, Buje, Koper, Motovun, Piran, Volosko-Opatija. Gorica: Ajdovščina, Kanal, Cervinjan, Komen, Kormin, Gorica, Gradiška, Idrija, Bovec, Trbiž, Tolmin. Pula: Labin, Cres, Vodnjan, Lošinj, Poreč, Buzet, Pazin, Pula 1, Pula 2, Rovinj, Trst: Trst 1, Trst 2, Trst 3, Trst mesto, Tržič, Postojna, Senožeče, Sežana. Zadar: Zadar, Lastovo. Posamezne preture, ki zani- majo naše čitatelje, bodo obsegale sledeče ob- čine: Bistrica: Brdo, Bistrica, Jablanica, Matu- liji, Kilovec, Prem, Ratečevo, Zagorje, Smrje, Podgrad, Celje, Jelšane, Knežak, Materija, Trnov. Buje: Buje, Cittanova, Grožnjan, Umag, Brtonigla, Koper: Koper, Hrpelje-Ko- zina, Marčiče, Pomjan, Dekani, Motovun: Motovun, Opatija, Vižnjana, Vižnjada, Piran: Izola, Piran, Volosko-Opatija: Vepinac, Ber- šec, Lovran, Mošćenice, Volosko-Opatija. Aj- dovščina: Ajdovščina, Budanje, Kamnje, Cer- nice, Dol. Otlica, Erzelj, Gabrije, Gojače, Go- do, Lokavec, Lože, Vrabče, Planina, Podkraj, Podgraj, Rihemberk, Velike Zablje, Šmarje, Sv. Križ, St. Vid, Skrilje, Slap, Sturje, Ustje, Vrhopolje, Vrtovin, Vipava Col. Kanal: Ajba, Anahovo, Avče, Bate, Kal, Kanal, Deskle, Lo- kavica, Ročinj, Sv. Duh-Bajnica. Komen: Brje, Brestovica, Kobiljevlava, Komen, Veliki Dol, Gabrovica, Grogansko, Pliskovica, Stanjel, Skrbina, Selo, Temnica, Vojška. Kormin: Bi- lijana, Brazzano, Capriva, Chiopris, Kormin, Kozbana, Dolenje, Medana, Medea, Moraro, Mossa, San Lorenzo di Mossa. Gorica: Bilje, Cepovan, Grgar, Gorica, Ločnik, Miren, Dorn- berg, Opatoselo, Osek, Oseljan, Podgora, Pr- vačina, Renče, Solkan, Sempas, Steverjan, Kejsko, St. Peter, Standerž, Sovodnje, Trnov, Tribuš, Vrtolba, Staragora. Idrija: Cerkno, Dole(?) Godovič, Idrija, Spodnja Idrija, Ledine, Crnirvi, Sentiška Gora, Sebelje, Vojsko, ter občina, ki jo uradni list imenuje Conicon in katere slovensko ime ne moremo niti uganiti. Bovec: Bovec, Česotca, Zaga, Spenica, Soča, Trenta, Log. Tolmin: Kobarid, Kred, Drežnica, Grahovo, Idersko, Ljubušina, Livak, Ponikve, Sv. Lucija, Trnovo, Tolmin, Volče, Breginci, Sedlo. Labinj: Labinj, Plomin, Cres: Cres, Vo- dnanj: Barban, Vodnjan, Sv. Vinčenat. Lošinj: Mali in Vel. Lošinj, Osor, Poreč: Vrsar, Poreč, Buzet: Buzet, Roč, Slum, Pazin: Tinjan, Boljun, Draguč, Zminj, Pazin in občina imenovana Val- darsa. Rovinj: Kanfanar, Rovinj, Rovinjsko Se- lo. Tržič: Nabrežina, (Aurisina?), Doberdo, Devin, Fogliano, Gračež, Mavhinje, Tržič, Renki, Skočjan ob Soči, Sempolaj, St. Peter, Slivje, Turjak, Staranzano. Postojna: Bukovje, Kačjaves, Kosana, Postojna, Smihel, St. Peter na Krasu, Slavina. Sežana: Avber, Kopriva, Lokve, Dutovlje, Naklo, Povir, Rodik, Vel. Repen, Štjak, Skopo, Sežana, Zgonik, Storje, Tomaj. Senožeče: Gornje Vreme, Hrenovica, Famle, Laze, Senadol, Senožeče, Dolenjavas. Trst 1. sodni okraj (mandament): Mestni okraj III (novo mesto), IV (nova mitnica), V (stara mitnica), davčne občine: Kolonja, Vrdela

dviga svoj bolni klic proti samolastnosti in nasilstvu okupacijske vojske in fran- coskih oblastev.

V odgovor na Poincaréjev govor ugo- tavlja medtem Wolfova agencija, da se Poincaréjev govor malo razlikuje od nje- govega zadnjega govora. Navajajo se v njem navadne obtožbe in netočnosti. Gle- de Poincaréjevih trditvev z ozirom na nem- ško policijo ugotavlja Wolfova agencija, da doslej ni še prispela v Berlin navedena zavezniška zahteva po odpravi vojaških formacij policije.

Turčija

Turčija pripravljena na novo vojno
ANGORA, 24. Volilno gibanje je na vrhuncu. Kemal paša je izdal na vojsko proglas, kjer izraža svoje prepričanje, da bo turška vojska izpolnila svojo dolžnost, če ne bo na lausannski konferenci dosežen zadovoljiv mir.

Reka

Ravnatelj reške delniške družbe «Credito Generale» aretiran
REKA, 24. Ravnatelj reške delniške družbe «Credito Generale» Julij Reti je bil aretiran, ker je oblastvo ugotovilo nered- nosti v upravi banke.

Razmejitve med Čehoslovaško in Ogrsko pred svetom Zveze narodov
ZENEVA, 24. Na svoji včerajšnji seji je svet Zveze narodov določil mejo med Čehoslovaško in Ogrsko.

Rojan, Skorklja, Greta, Barkovlje, Sv. Križ, Prosek, Kontovelj, Opčine, Bana Trebče. Trst 2. sodni okraj: Mestni okraj I (St. Vid), II (Staro mesto), VI (St. Jakob); davčne občine: Kja- bola Zg., Sv. M. Magd. Zg., Kjadin, Rocol. Trst III. sodni okraj: Davčne občine: Skedenj, Sv. M. Magd. spodnja, Lonjer, Padrice, Gropada, Bazovica, občine: Dolina in Milje.

Glasovi o izmenjavi zadržiškega denarja. «Istarska Riječ», glasilo političnega društva za Istro, prinaša bistvene točke iz tozadevnih pojasnil dr. Wilfana glede na to preče vpra- šanje in pripominja: «Mi se strinjamo z njimi.» Kakor smo že gori rekli, se deluje s polno paro za rešitev tega problema. Če se temu ali onemu piše v greh, ker stvar ni še ugodno rešena, je krivično, ko vemo, da se o tem vsi trudijo z vsemi svojimi silami. Ali mošnjček strvar drugi. In pač je vsakdar neprijetna stvar, vendar je načeti, da se v doglednem času izmenjajo naša krona.

Clarke, ki jih je svoječasno priobčil v «Slov. Narodu» o tem vprašanju dr. Janko Hacin, član jugoslovenske delegacije, in ki se sklicuje na- nje tudi dr. Wilfan, označa rečeni ljubljanski list kot dokumentaricne, «ki so vsa ta težava vprašanja izčrpano osvetlili in pojasnili». Ljub- ljanski list naglašja, da dr. Wilfan in drugi skre- be za kar najboljšo, najpravičnejšo likvidacijo vseh teh težkih vprašanj. V gospodarskih stvareh, zlasti pa vseh onih, ki se tičejo seda- nje Julijske Kraljevine, je treba dvojne, trojne previdnosti. «Brez vseh teh polen, ki se jim mečejo pod nože, utegejejo izvozevali ravno od italijanske uvidenosti in pravičnosti pravico v znanju dotičnih kraljevih ukazov opravljeno rešitev teh valutnih operacij in izmenjav. So to težki problemi, ki jih treba pač izvesti z vsem stvarnim prevdrom, ker od škode po- sameznika vendar tudi država nima, ne more imeti in ne sme iskati nikake koristi. Za nas ostaja merodajno stališče priznanega voditelja primorskih Slovencev». Iz vseh teh razlogov apelira «Slovenski narod» v najboljšem namenu na vse slovensko častnarstvo extra et intra, naj oprosti vsako nadaljnje nestvarno razmišljanje o poglavju izmenjave. Priporo- ča mu tudi, «naj si z vso pazljivostjo prečita in tudi uvažuje zaključke v Wilfanovem član- ku v tej težavni zadevi».

Društvene vesti

«Charlejeva tetka» pri Sv. Jakobu. Drama- tični odsek M. D. P. Sv. Jakob priredil v ne- deljo 29. t. m. ob 19.30 v dvorani K. K. D. pri Sv. Jakobu to vesele zabavno angleško vese- loigro. — Režijo vodi g. Gombac Fran, kateri bo nastopil obenem v glavni ulozi Baberleja, ki se prijateljem na ljubo v kritičnem momen- tu prelevi v pravcato bogato ameriško — teto. — Odveč bi bilo še nadalje pisati o igri, ki ima že itak svetoven sloves.

Iz tržaškega življenja

Neprijetna kopel. Čevljar Alojzij Martellazzi, star 62 let, stanujoč v ulici della Sanità št. 8, je pred sinočnjim hodil ob kanalu v bližini ze- lenega mesta. Naenkrat je stavec padel v ome- delnico, zgubil ravnotežje ter štrbnul v vo- do. Nekateri ljudje, ki so zapazili dogodek, so ponesrečenca rešili iz neprijetne kopeli ter ga spremenili na rešilno postajo. Tam je zdravnik podal starcu malo okrepilo ter ga dal nato prepeljati na njegov dom.

Iz tatinskega dnevnika. Pred sinočnjim se je nahajal v gledališču «Fenice» neki Nikolaj Menigo, stanujoč v ulici Valdirivo št. 22. V

gačci mu je nekdo izmaknil listnico, v kateri se je nahajalo 110 lir. Okradenec je naznanil tatvino na policijskem komisariatu v ulici M. R. Imbriani.

— Neznani zlikovci so vdrl pred sinočnjim v trgovino z jesninami, nahajajočo se v ulici Manzoni št. 21, ter ukradli eno kolo v vredno- sti 400 lir. Tatvina je bila naznanjena orožni- kom na policijskem komisariatu v ulici Guido Brunner.

V spanju je umrl. Včeraj zjutraj so usluž- benci ljudskega prenočišča v ulici Ponderes, kakor navadno, budili goste, ki so spali v pro- stornih spalnih sobah tega zavoda. Gostje so drug za drugim vstali, le otihi Emilij Weiss, star 49 let, je ostal nepremično na svoji poste- lji. Edini izmed ukažencev je stopil k njemu, ter ga pozval, naj vstane. Toda moč se ni zga- nil. Ko se je uslužbenec nagnil bliže k njemu, je zapazil, da ne diha več. Tedaj je uslužbenec prenečen stopil k telefonu ter obvestil o do- godku zdravnikla rešilne postaje. Zdravnik, ki je kmalu nato prihitel na lice mesta, je ugo- tovil, da je optik mrtev; smrt je nastopila pred kakimi dvema urami, vsled srčne kapi.

Truplo Weissa so prepeljali v mrtvašnico mestne bolnišnice.

Porotno sodišče

Proces proti tolovajski tolpi Braico v odločilnem štadiju

Tekom predvčerajšnje popoldanske raz- prave sta govorila zastopnik oškodovane stranke in državni pravdnik. Prvi je dobil besedo zastopnik oškodovane stranke, odv. Giannini. Ta je podrobno razpravljal o okolstih, ki kažejo na krivdo šoferja Pecchiarja glede udeležitve tega pri zloči- nu v ulici Dante. Posebno je pobijal šofer- jevo trditev, da je gluhi. Če gluhi Pecchiar ni slišal povelj kraljevega stražnika Cacca- vale, kako je mogel slišati besede, ki sta jih govorila zločinci tekom vožnje v avto- mobilu? Govornik je nato opozoril porot- niki, da je bil Pecchiar oborožen; torej je vedel, da gre za roparski napad, pri kate- rem bi se v slučaju ovir rabilo orožje. Dej- stvo, da so bili Pecchiar in vsi ostali člani tolpe Braico oboroženi, pobija trditev braniteljev, da je šlo za navadno, oziroma kvalificirano tatvino z neznatno škodo. Go- vornik je končno priporočal porotnikom, naj že bodo usmiljeni kolikor hočejo, toda naj se ne upognejo zvijačnemu in zlo- čincu.

Ko je zastopnik oškodovane stranke končal svoj govor, je dobil besedo državni pravdnik dr. Marinaz, kateri je močno pobijal tezo braniteljev glede krivde po- sameznih obtožencev, z ozirom na dejstvo, da branitelji zvrčajo vso krivdo pri krva- vem zločinu na pok. Braico. Če bi se sprejela njihova teza, bi se morali vsi ob- toženci oprostiti. Govornik je prepričan o krivdi obtožencev Belcija, Gherdola, Bradaschie, Razma in Pecchiarja, zato zahte- va, da porotniki pritrdijo na vsa vprašanja, ki jim bodo stavljena glede krivde teh ob- tožencev.

V začetku včerajšnje predpoldanske raz- prave je govoril odv. Contreras, zagovornik Mihaela Bradaschie. Govornik je po- nevno pobijal argumentacije državnega pravdnika ter razpravljal o kakovosti de- lovanja Bradaschie pri zločinu in o njegovi juridični odgovornosti. Zahteva pritrditev na vprašanje glede delne duševne šibkosti, Zahteva pritrditev na vprašanje glede del- ne duševne šibkosti, olajševalne okoliščine in zahteva, naj se zanikajo vprašanja glede soudeležbe pri umoru.

Drugi je govoril odv. Vincenc Bologna, ki je tudi pobijal trditve državnega prav- dnika, rekoč, da vztraja pri svoji juridični tezi. Končno je zahteval za svoja varovan- ca Gherdola in Belcija razne olajšave z ozi- rom na njihovo krivdo.

Po kratkem odmoru je predsednik dal besedo odv. Padoa, zagovorniku obto- žencev Razma. Ta branitelj je razpravljal juridično tezo zločinu, ki se pripisujejo njegovemu varovancu. Povdarjal je, da ne more biti Razem obdolžen soudeležbe umora bankirja Bolaffia in kraljevega stražnika Grazianija. Dalje je zahteval, naj se Razmu prizna delna duševna abnor- malnost. Govornik je zaključil svoj govor, proseč porotnike, naj ne pokopljejo Razma v dosmrtno ječo, ker je še upanje, da se bo kdaj poboljšal.

Vesti z Gorškega

Izjava. K članku «občni zbor slov. županske zveze», ki je bil priobčen v «Edinosti» dne 17. aprila 1923, pod vestmi z Gorškega ugotav- ljam, da se je vršil občni zbor v duhu polne edinosti in da ni nobeden izmed govornikov zanašal v župansko organizacijo razpora in strankarstva. Vsi predlogi in tako tudi pred- log g. dr. Besednjaka, ozi. g. župana Černi- goja o izmenjavi denarja so bili od občnega zbora enoglasno sprejeti, kakor je razvidno iz že priobčene Kovac-Besednjakove resolucije.

Zahvaljujem se Vam vnaprej za priročitev teh vrst, ter ostajam z odličnim spoštovanjem K. Baudaž, predsednik Žup. Zveze.

Pripomba uredništva. Besedo ima naš poročevalec.

Iz Ajdovščine. «Dramatični Krožek v Aj- dovščini» zaključil svojo letošnjo sezono na vne- bobod, dne 10. maja t. l., ob kateri priliki upri- zori Avg. Strindbergovo dramo v treh dej. «Pelikan», ki je eno najznamenitejših svetov- nih dramatskih del. Ta predstava bo obenem slavnostna jubilejna, ker bo to petdeseta pred- stava, ki jo je «Dr. Kr.» dal na svojem odru od svojega postanka sem, t. j. od leta 1919. Opozorjamo vsled tega že danes vsa prosvetna društva in posameznike v okolici na to slav- nostno predstavo našega «D. K.», kateri je po vojni — v najlepših razmerah — prvi v Julij- ski Krajini dal pobudo za obnovitev in nade- ljevanje prosvetnega dela.

Borzna poročila.

Tečaj:

Trst, 24. aprila 1923

Cosulich	322
Dalmatia	365
Gerolmich	1325
Libera Trieste	425
Lloyd	1405
Lussino	640
Martinolich	123
Oceanis	317
Premuda	295
Trieste	181
Ampele	500
Cement Dalmatia	395
Cement Spalato	263

Valuta na tržaškem trgu.

Trst, 24. aprila 1923

ogrške krome	0.40	0.45
avstrijske krome	0.0280	0.03
čehoslovaške krome	60.—	60.40
dinarji	20.50—	21.—
lejl.	9.50—	10.—
marke	0.0685	0.0735
dolarji	20.10	20.20
francoski franki	134.50—	135.—
švicarski franki	365.50—	367.50
angleški funti papirnati	93.95—	94.15

Mali oglasi

se računajo po 20 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L 4.—. Kdor išče službo, plača polovično ceno.

15 PANJEV čebel v prav dobrem stanju in 80 kg medu prodam. Marincič Zagorje pri Sv. Petru na Krasu, 578

HISA II. Bistrici št. 18, z lepim vrtom, se prodaja. Pojasnila daje Josipina Rolich, Tr- novo št. 68 579

POSTELJE (ena železna) omaro, skrinjo in nekaj kuhinjske opreme prodam po ugodni ceni. Viale Regina Elena 23. Budigna, 580

SIVALNI stroj «Singer» se prodaja. Via delle Mura 5 581

POHISTVO via Udine 25. Poročne sobe od L 1000.— naprej, jedilne sobe od L 2400.— naprej, belo lakirane kuhinje, sobe za eno osebo, posamezni kosi pohištva, obešala, že- lezno pohištvo, pohištvo za urade v veliki izbiri. Cene zelo nizke, 582

OPREME za predsobe in urade (dva nasla- njaja, divan in mizica), omare in stene za predsobe, razni tipi, se prodajo po nizkih cenah. Via Geppa 17, 583

SOBA za gospodično, moderna, jako elegan- na, belo lakirana, po zmerni ceni. Via Gep- pa 17, skladišče 585

V SKLADIŠČU Via Geppa 17 se prodajajo: popolne poročne sobe z mizico in 2 stolicama po L 1000.— druge iz bukovca, brestovega, mahagonijevega in palisandra, popolna kuh-inja, mramor, elegantna otroška postelja L 220.— pisalna miza iz trdega lesa, velika L 450.— Samo v ulici Geppa 17, 586

GARNITURE za klube po cenah brez konku- rence. Via Geppa 17 skladišče, 584
VRATAR, upokojenec, ki dobi največji Lit. 200.— mesečno, z malo družino, se išče. Dobri mesečni plači in stanovanje s dvema sobama in kuhinjo. Naslov pri upravitelstvu, 587

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče na dom. Ljubljenska oskrba. Najstrožja tajnost. Corso Garibaldi 23, 588

HISA v Borštu, v lepi legi, s šestimi prostori, se ceno prodaja. Pojasnila: Kozina št. 10 571

POZORI Krone, Korale, zlate, platine in zlate- je po najvišjih cenah plačuje edini groblj Belleli Vita, via Madonnina 10, I. 52

PRISNI SIRUP, najboljšo sredstvo proti kašlju, prehlajenju, influenci. Lekarna v II. Bistrici, 78/1

KRONE IN GOLDINARJE plačujemo večno dve stotinki dražje, nego drugi kupci. Via Ponderes št. 6, I. 44

SREBRO, zlato in briljante plača več kot drugi Pertot, via S. Francesco 15, II. 45

Mali oglasi v „Edinosti“ imajo najboljši uspeh.

S potrim srcem naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancom, da je 23. t. m. moj nadvse ljubljani brat

Svetko Metlika
carinski uradnik

po dolgi in mučni bolezni, daleč od svojega rojstnega kraja, mirno v Gospodu zaspal. Hvar (Dalmacija)-Bazovica, 24. 4. 1923.

(201) Anton, brat.

Potri neizmerne žalosti naznanjamo, da se je naša preljuba mamica, gospa

Ema vd. Zega roj. Ivančič

danes, ob 1. uri pop. poslovala za vedno od- nas.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v sredo ob 4. uri pop.

KANAL, 23. aprila 1923.

Emil, Vojko, Darko, Hela, Mara, otroci Anton in Frančiška Ivančič, stariši. Bratje in sestre.

(202) Brez posebnega obvestila.

PESNO SEME za KRMO, kakor tudi vsa ostala travniška, vrtna in eve- tična semena, prvovrstna, garanti- rana prodaja po konkurenčnih cenah

turška Sever & Komp.
Trst - ulica Machiavelli 13 - Trst

Velika zaloga vina, žganja in likerjev
JAKOB PERHAUC
ustanovljena leta 1878

Trst, via S. T. Xydias št. 6, telefon 2-66.

Vedno v zalogi in po cenah izven vsake konkur- rence: pristen istrski trpinovec, kraški brinjevec in kraški slivovec.

Lasni izdelki: šumeča vina kakor šampanjec šumeči istrski refoš Lacrima Cristi in druga.

Specialiteta: jajčki konjak in Crema marsala ter raznovrstni likerji in sirupi, kakor pristi malino- vec in drugi. (50)

PODLISTEK

WILKIE COLLINS:

Gospa v belem

IZPOVEDBE GOSPICE HALCOMBE

Ona mi ni mogla dati niti najmanjšega po- jasnila o vzroku njene nenadne odslovitve. Gospod Persival je ukazal, naj se ji namesto enomesečne odpovedi izplača mesec in naj gre. Niso ji povedali nobenega vzroka, tudi ji niso izrekli nikake graje glede njene veden- ja. Prepovedano ji je bilo vsako posredovanje pri gospi, se celo to ji ni dovoljeno, da bi še enkrat videla svojo gospo in se poslovila od nje. Brez pojasnila in brez slovesa mora proč in sicer takoj.

Ko sem ubogo dekle s prijazno besedo ne- koliko potolažila, sem jo vprašala, kaj namer- avajo prenočiti. Povedala mi je, da misli pre- nočiti v vaški gostilni, katere gospodinja je spoštovana ženska in jo tudi služabništvo Blackwater Parka dobro pozna. Naslednjega jutra odpotuje v Cumberland k svojim sorod- nikom, ne da bi se v Londonu ustavila, kjer je popolnoma tuja.

V tem trenutku sem se domislila, da nama nudi Fanny odhod lepo priložnost poslati po- ročila v London in v Limeridge House, kar bi utegnili biti velike koristi za nju. Zato sem ji rekla, da bo še v teku večera dobila od mene ali pa od svoje gospe kakšen glas. Tudi sem ji zagotovila, da ji bove z ozirom na nje- no nenadno izgubo službe pomagale, kolikor bo v najini moči. Nato sem ji podala roko ter odšla gor.

V Lavrino sobo se je prišlo skozi predsobo, ki je imela še ene duri v drugo predsobo. Ko sem skušala odpreti predsobo, sem se prepri- čala, da so duri znotraj zapahnjene.

Potrkala sem, nakar mi je odprla okorna hišna dekla, katere neumnost me je že večkrat razjezila. Vedela sem, da se imenuje Marga- reta Porcher in da je to najbolj nerodna, naj- bolj trmasta in najnevarnejša med vsemi posli- naše hiše.

Ko je odprla duri, je stopila na prag, obstala tam neumno in molče bulila v mene. Čemu stojiš tu? sem rekla. Ali ne vidiš, da hočem notri?

Da, toda ne smete notri, je bil odgovor, ki ga je spremljalo rezanje.

Kako se mi predzre tako odgovoriti? Ta- koi stoji v stran. —

Iztegnila je veliko rdečo roko, da mi pre- streže pot, ter mi neumno pokimala.

Ukor gospodov, je rekla ter vnovič pokimala. Zbrala sem vse svoje samozajevarjevanje, da se nisem spomnila, da moja edina pot je bila govoriti z gospodarko. Obrnila sem ji hrbet in sem takoj stekla doli po stopnicah, da bi ga poiskala.

Moj sklep, da se ne bom dala spraviti iz ravnotežja po nobeni žalitvi od strani gospoda Persivala, je bil popolnoma poabljen — žal mi je, da moram to v svojo sramoto priznati — kakor da ga nisem nikoli naredila. Bilo mi je v olajšavo po vsem tem, kar sem v tej hiši pretrpela in porila, bilo mi je v olajšavo, prav- im, čutili, kako sem razočarana.

Sprejemnica in zajtrkavalnica sta bili prazni. Sia sem v knjižnico in tu sem našla gospoda Persivala, grofa in grofica Fosco. Vsi trije so stali tesno drug poleg drugega in gospod Per- sival je držal v roki majhen listek. Ko sem odprla duri, sem slišala grofa, ki je rekel: Ne — tisočkrat ne!

Stopila sem naravnost k gospodu Persivalu in sem mu pogledala v oči.

Gospod Persival, ali naj smatram, da je soba vaše soproge joča in vaša dekla njena jetarica? sem vprašala.